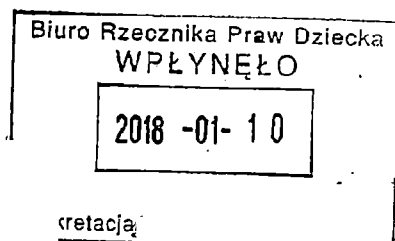

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Warszawa, 02 stycznia 2018 r.

DWKI-WPB.053.17.2017.KC

Szanowna Pani

odpowiadając na petycję przekazaną przez Biuro Rzecznika Praw Dziecka (znak: ADM.053.1194.2017.MGA) w sprawie równego traktowania dzieci bezglutenowych (i innych dietach eliminacyjnych) w żłobkach, przedszkolach i szkołach uprzejmie wyjaśniam.

Odpowiednie żywienie jest warunkiem prawidłowego rozwoju fizycznego i intelektualnego oraz wpływa na wyniki osiągnięte w trakcie nauki dziecka. Szkoła zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju¹, m.in. przez:

- utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju;
- opiekę nad uczniami pozostającymi w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

W celu zapewnienia właściwej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę². Warunki korzystania ze stołówki ustala dyrektor w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. W zakresie jego kompetencji leży m.in. czuwanie nad realizacją przygotowywania posiłków zgodnie z zasadami żywienia uczniów. Również przedszkole, w zakresie realizacji swoich zadań statutowych, ma obowiązek zapewnić dzieciom możliwość korzystania z posiłków³. W celu zapewnienia dziecku podczas pobytu w placówce oświatowej odpowiedniej opieki i odżywiania, rodzic ma obowiązek przekazania dyrektorowi uznane przez niego za istotne dane o stanie zdrowia, stosowanej

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59, ze zm.).

² Art. 106 ww. ustawy.

³ Art. 108 ww. ustawy.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa, tel. + 48 22 34 74 228, fax +48 22 34 74 229, e-mail: Sekretariat.DWKI@men.gov.pl,
www.men.gov.pl

dziecie i rozwoju psychofizycznym dziecka⁴. Przepis ten zabezpiecza możliwość prawidłowego realizowania zadań opiekuńczych wobec dziecka.

Ponadto, Minister Zdrowia w rozporządzeniu w sprawie żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży określił grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży⁵. Celem regulacji jest ochrona zdrowia dzieci i młodzieży przy jednoczesnym poszerzeniu oferty żywieniowej oraz uwzględnieniu konieczności ograniczenia dostępu do środków spożywczych zawierających znaczne ilości cukrów, tłuszczu oraz soli. Przepisy te służą też promowaniu spożycia warzyw, owoców i zdrowej żywności. Wsparciem dla zadań opiekuńczych realizowanych przez placówki, w odniesieniu do właściwego odżywiania, są publikacje przygotowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji dotyczące tej tematyki⁶.

Jednocześnie należy zauważyć, że z problemem nadwrażliwości pokarmowej styka się coraz więcej osób. Naukowcy prognozują, że w najbliższych dekadach czeka nas szybki wzrost częstości występowania alergii i nietolerancji pokarmowych. Jednak z uwagi na różnice w definiowaniu tej jednostki chorobowej, braku standaryzowanych metod diagnostycznych i zróżnicowanych uwarunkowań żywieniowych trudno jest określić skalę zjawiska. Jak wskazują eksperci – najskuteczniejszym sposobem leczenia przyczynowego alergii pokarmowej jest zastosowanie właściwie dobranej diety eliminacyjnej⁷ opartej na odpowiednich produktach. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego muszą spełniać wymagania określone dla środków spożywczych powszechnie spożywanych oraz szczególne wymagania w zakresie składu oraz sposobu produkcji, zapewniające, że środki te będą zaspokajały specjalne potrzeby żywieniowe konsumentów finalnych⁸. Ważne jest również,

⁴ Art. 155 ww. ustawy.

⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. poz. 1154).

⁶ <https://www.ore.edu.pl/> Tytuły publikacji: „Posiłki szkolne dla uczniów o specjalnych potrzebach żywieniowych”, „Jak wspierać rozwój i zdrowie młodzieży”, „Zaburzenia odżywiania się – problem współczesnej młodzieży”, „Nawyki żywieniowe dzieci i młodzieży szkolnej”, „Co jedzą dzieci i młodzież?”, „Wspólne drugie śniadanie w szkole. Poradnik dla dyrektorów i pracowników szkół oraz rodziców uczniów”, „Wspieranie dziecka z nadwagą i otyłością w społeczności szkolnej”.

⁷ <http://www.izz.waw.pl/pl/component/content/article/3-aktualnoci/aktualnoci/609-coraz-wiecej-ludzi-cierpi-na-alergie-i-nietolerancje-pokarmowe>

⁸ Art. 24 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 149 t.j.).

aby producenci żywności przeznaczonej dla osób np. nie tolerujących glutenu właściwie znakowali swoje produkty⁹.

Problemy pacjentów z nietolerancją pokarmową wymagają wielostronnych i różnorodnych działań, w tym również informacyjnych i edukacyjnych. Przedstawiona przez Panią propozycja wypracowania zaleceń dotyczących żywienia dzieci będących na dietach eliminacyjnych stanowi ważny głos w tej sprawie i jednocześnie wymaga nie tylko pogłębionej analizy obecnych problemów uczniów z alergią, ale także konsekwencji organizacyjnych i finansowych ewentualnie przyjmowanych rozwiązań.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że już w ramach współpracy, m.in. z Państwową Inspekcją Sanitarną zostały podjęte prace na rzecz upowszechniania zasad zdrowego żywienia dzieci i młodzieży. Istotnym wsparciem dla aktualnie obowiązujących rozwiązań systemowych (prawnych) jest rzetelna informacja, nie tylko na temat jakości produktów spożywczych, zaleceń żywieniowych, w tym indywidualnych diet, ale także działania podkreślające rolę osób odpowiedzialnych za żywienie w szkołach i placówkach.

Z poważaniem

Agnieszka Ludwin
Zastępca Dyrektora
Departament Wychowania i Kształcenia
Integracyjnego
/ – podpisany cyfrowo /

Do wiadomości:
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 3002. 00-450 Warszawa
znak sprawy: ADM.053.119-1.2017.MGA

---

⁹ Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) Nr 828/2014 z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat nieobecności lub zmniejszonej zawartości glutenu w żywności (Dz. Urz. UE L 2014 Nr 228).

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	678105.1894264.1581242
Nazwa dokumentu	w sprawie dzieci bezglutenowych.docx
Tytuł dokumentu	w sprawie dzieci bezglutenowych
Sygnatura dokumentu	DWKI-WPB.053.17.2017
Data dokumentu	2018-01-02
Skrót dokumentu	93E72E19A9AC9E5C8EB1ED97CD494ACBE41CBB07
Wersja dokumentu	1.27
Data podpisu	2018-01-02 08:59:52
Podpisane przez	Agnieszka Joanna Ludwin

EZD 3.18.2195.2674.2160

Data wydruku: 2018-01-02

Autor wydruku: Cisak Karmena (Starszy Specjalista)